

Bütün Dünya işçileri birleşiniz

ALEV

(2)

[Çarklar arasına çarpmıha gerilmiş bir işçi resmi.

Ayaklarının altında, çekiç, kerpeten ve örs; iki yanında;

T.K.P. Neşriyatından

(arka kapak)

[Elinde çekiç örsün üstündeki kıskaçla tuttuğu bir parçayı döven bir demirci]

Amele gözüünü aç !

Sermayedarlar teşkilâtlanıyorlar !

(1) **Amele gözüünü aç:**

Burjuvalar, ticaret ve sanayi erbabı hergün yeni yeni şirketler, cemiyetler, birlikler teşkil ediyor. Ticaret odaları gittikçe kuvvetleniyor.

İstanbul Ticaret Odasının dört yüz bin liralık bir bütçesi var.

Sanayiciler de aralarında bir (Sanayi Birliği) tesis ettiler.

Bu sene Ankara'da inikad olunan "Ticaret Odaları Kongresi" çok dikkate şayan bir hadise idi. Hükümet, bu burjuvazi sınıfının, sermayedarların bu birleşme, teşkilâtlânma hareketini teşvik ediyor, himaye. Kongrede İsmet Paşa, Ticaret Vekili Sami Bey gayet mühim nutuklar söylediler. Kongreye iştirak eden ticaret ve sanayi murahhasları, yani patronlar hükümetten kendi lehlerine birçok metalibatta bulundular; kredi meselelerinin halli, Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun tâdili vesaire gibi.

Görüyoruz ki, Türkiye'nin burjuva sınıfı gittikçe şuurlanıyor. Bu ne demektir? Bu, Türkiye burjuvazisinin sermaye terakümünü tesri ve teshil için usullü bir faaliyetle çalışması demektir. Yani Türkiye burjuvazisi, bir taraftan daha zengin olabilmek için Avrupa sermayedarlarıyla daha müsait şerait altında (2) uzlaşabilmek için, diğer taraftan da amele sınıfına karşı daha kuvvetli bir cephe teşkil etmek için ferdî faaliyeti terk ederek teşkilâtlı faaliyete geçiyor. Hükümet bu hareketin en büyük yardımcısıdır. Amele sınıfının teşkilâtlanmasına binbir türlü müşkilât çıkaran hükümet, ticaret ve sanayi erbabının teşkilâtlanması için "para" bile veriyor, kanunlar çıkarıyor, her türlü himayede bulunuyor.

Teşkilâta karşı teşkilât !

Mücadeleye karşı mücadele !

Makineye karşı makine !

İşte asrımızın prensipleri !

İşte bize düşen vazife! Bu hakikatleri anlamayanlara anlatacağız. Teşkilâtsiz amele ezilmeğe, soyulmağa, esarete ölünceye kadar mahkûmdur. Teşkilâtsiz amele yevmiyesine beş para bile zammattiremez. Teşkilâtsiz amele en küçük bir hakkını bile isteyemez.

(3) Ancak biz de kendi teşkilâtımızı kurduğumuz zaman, bir "kuvvet" olabileceğiz, bir "sınıf" olabileceğiz. "Amele güruhu" olmaktan kurtulacağız! O halde arkadaşlar, iş başına! Hiçbir teşkilâta tâbi olmayanlar teşkilâtlar kursunlar! Mevcut teşkilâtlara dahil olanlar, teşkilâtlarını daha kuvvetli, daha canlı, daha faal bir hale koysunlar.

Öyle ki: Türkiye'de teşkilâtsiz bir tek amele kalmasın.

Çünkü: Burjuva teşkilâtına karşı ancak kendi amele teşkilâtımızla mücadele edebileceğiz. Bu hakikati anlayanlar işbaşına!

Yaşasın Türkiye'nin teşkilâtlı amele sınıfı.

[sayfa altında bir örs resmi]

(4) On saat iş? Hayır sekiz saat iş!

Arkadaşlar,

Burjuva hükümeti on saat iş müddetini kabul ediyor. Senelerden beri dosyalarda küflenen "Mesâi Kanunu", amele sınıfının mütemadi tazyiki sayesinde en nihayet tekrar ele alındı. Komisyonlar toplandı. Müzakere, münakaşa edildi. Tüccarların, sanayicilerin, patronların fikirleri, mütalaaları ve en nihayet yakında Meclis'e verilecek.

Arkadaşlar! Şuna emin olalım ki, bu kanun patronlarımızın menfaatlerine göre tanzim edilmiştir. Hiçbir amele teşkilâtına bu kanun hakkında bir şey sormadılar. Amele olmayan, amelenin ihtiyaçlarını nasıl takdir edebilir? Amele sınıfı ile menfaatleri zıt olanlar nasıl amele sınıfı lehine bir kanun yapabilir?

(5) Bunun en iyi misâli: on saat müddetinin teklif edilmiş olmasıdır!

Hemen bütün dünya işçileri sekiz saat işliyor! Bizim amele sınıfının iş kuvvetini soyarak zengin olanlar, bizim alınterimizle bankadaki ceplerini şişirtenler bilsinler ki, Türkiye işçilerinin de gözleri açılmıştır. Verdikleri açlık yevmiyelerine mukabil de sekiz saat iş bile çok!

Arkadaşlar, hep birlikte protesto edelim.

Hayır!.. On saat değil, sekiz saat iş!

İşte, Türkiye amele sınıfının istediklerinden biri.

(6) Siyasî Bilgi

TREDÜNYONİZM

Her sınıf mücadelesi, siyasî bir mücadeledir.

Amele hak mücadelesinin nihaî gayesi, amele sınıfının siyaseten ve iktisaden kurtuluşudur. Yahut diğer tâbiriyle hâl-i hazırda cihanda hâkim olan sermâdarlık usullerinin tamamen ve kat'iyen imha ve ilgasıdır. Cihanın yeni sosyalist, komünist esaslar üzerinde kuruluşudur. Hülâsaten açık tâbiriyle, sermayedarların soygunlarını "mukaddes" diye müdafaa etmekten başka hiçbir şeye yaramayan bugünkü hukukun, bugünkü fütuhaver (?) ve emperyalist hükümet teşekküllerinin, sermayenin vücutlar ve fikirler üzerindeki her türlü tahribatının kökünden izalesidir. Bu gayelerin tahakkuku için amele sınıfının herşeyden evvel siyasî iktidarı kendi

eline alması lâzımdır ki, bu sınıf kendi arzu ve iradelerini cemiyet dahilinde düşmanlarına kabul ettirebilsin. Siyasî iktidarın amele sınıfına (7) intikali neticesine çıkan en kısa yol da, bu sınıfın siyasî mücadeleye atılması yoludur. Vakıâ her sınıf mücadelesi ne şekilde olursa olsun, esasen siyasî bir mücadeledir. Çünkü her mücadele bir sınıfın menfaatinin kazanılması ve düşmanlar tarafından tanınması için yapılır.

Fakat beynelmilel amele hareketlerinde bazan öyle teşekküller vardır ki, onlar zahirde siyasî mücadeleyi kabul etmez gibi görünürler. Meselâ İngiliz tredünyonları böyledir. Tredünyon = amele birliği demektir. Bu tip birlikler vakıâ bilhassa İngiltere'de ve İngiliz müstemlekâtında vücut bulmuşlardır. Fakat beynelmilel amele hareketlerinde "tredünyonculuk" yahut "tredünyonizm" artık bir amele mücadelesi şeklini ifade eder. Bu amele mücadelesi tipinde iktisadî menfaatlerin, meselâ iş şartlarının ıslahı, iş ücretlerinin yükseltilmesi... ilâh. gibi metalibatı, siyasî davalardan daha ileri, daha üstün tutmak mânâsına gelir.

Vakıa, "tredünyonizm" de bir sınıf hareketidir ve sınıf mücadelesi şiarını reddetmez. (8) Fakat bu sınıf mücadelesinin takip ettiği gaye, hâl-i hazır cemiyetinin (kapitalizmin) tamamen imhası, amele sınıfının siyaseten ve iktisaden tam kurtuluşu değildir. Sadece kapitalizm çerçevesi içinde amele sınıfının hayat şartlarını ıslah etmektir. İngiliz tredünyonlarının diğer bir hususiyeti de, dahilî teşkilâtları tamamıyla bambaşka olan muhtelif işçi teşkilâtlarını da umumî federasyonlara kabul etmesidir. Bu federasyonda çeşit çeşit bölümler, küçük ve dağınık birlikler, asrî sanayi amelesinin muazzam, modern teşkilâtları yanyana ve müstakilen birleşebilirler.

Halbuki zamanımızda amele sınıfının menfaati, küçük birliklerin büyük birlikler dahilinde erimesinde, küçük ve mahallî menfaatlerin fevkinde umumî ve sınıfî menfaatlerin tanınmasında ve amele sınıfının siyasî mücadele tarikiyle kendi siyasî seviyesini yükselterek siyasî kurtuluş yoluna girmesindedir.

(9) İngiltere'de tredünyonlar adet itibarıyla cesim amele kitlelerini etraflarına toplamışlar, İngiliz amele sınıfının müstemlekelerin soyulması hesabına hayat şartlarını ıslah etmişler, fakat İngiliz emperyalizminin harpler ve müstemleke yağmaları bahsinde adeta yardımcıları olmuşlardır. İngiliz tredünyonizminin siyasî ehemmiyeti, iktisadî ehemmiyetine göre hiçtir. İngiltere sermayedarlığı, bu muazzam amele kitlesine rağmen cihani kitale vermekte devam etmiştir. Hülâsaten muazzam İngiliz amele sınıfı, bütün o sınıfı teşkilâtına rağmen, İngiliz patronunun köpeklere atılan kemik gibi ağzına attığı bir kuru parçayı minnettarâne gevelemekten başka bir şey yapmamıştır.

Fakat bugün bu hakikat artık İngiliz amelesince de anlaşılıyor. İngiliz amelesi arasında isyan ve şikâyet başlamıştır. İngiliz emperyalizmi, karşısında ihtilâlcî şark milletleriyle bir sırada, tedrisen, İngiliz amelesinin ekseriyetini de görecektir. İngiliz amelesi de hakiki kurtuluşun proletaryanın diktatörlüğüne

çıkan (10) siyasî mücadele yolunda olduğunu anlıyor.

Kapitalizmin inkırazı müjdesini haykıran çan seslerini artık işitiyor gibiyiz!

Dinleyiniz! Dinleyiniz!

(11) İşçi Hareketleri

Teşkilatlanmayı istihdaf etmeyen ve bir teşkilâta temerküz etmeyen hareketlerin içtimâî kıymeti yoktur. İşçi hareketi demek, kitlenin bir teşkilât etrafında mücadelesi demektir. Türkiye'de işçi hareketini ancak işçi fırka ve cemiyetleriyle görebilirsiniz. Bunun tarihi eski değildir.

Türkiye işçisi şimdiye kadar teşkilatlanmak için kuvvetli hamleler yapmış ve muvaffak olmuştur. Fakat kuvvetli teşkilâtları yaşatmak, mücadele yollarında yürütmek için lâzım gelen sebatı göstermemiştir. Kazanılabilen bir grev, -Gazhane, Tramvay- fertlerin peşinde yürümek yüzünden, onbinlerle âzâsı olan işçi cemiyetleri inhilâl etmiştir.

Grevi kazandığı için artık cemiyete lüzum kalmadığı zihniyetine bile şahit olduk -Ayvansaray- şöyle tasrih olunabilir; Şimdiye kadar birkaç defa işçi zararın sevkiyle teşkilatlanmış.. fakat şuursuzluk yüzünden dağılmıştır. Nüfusunun yüzde sekseni okumak bilmeyen Türkiye'de işçiyi tenvir etmek kolay değildir, fakat imkânsız hiç değildir. Kitle zihniyetinin muhassılasında işçi sınıfı, sınıf mücadelesi, işçi (12) teşkilâtları hakkında müsbet ve şaşmaz fikirler yaratmağa mecburuz. Şark hattı amelesi metalibatında sebat ettiği için istediğini ekseriyetle kazanmıştır. Fakat sınıf terbiyesi noksan olduğu için, sonunda şimendüfer amele cemiyeti, direktöre ziyafet çekmiştir. Bu, hakkını isteyen bir işçi kitlesi için, bir işçi cemiyeti için çok menfi bir harekettir. Her işçi şunu bilmelidir ki: [İşçi Cemiyeti, sermayedarlığa karşı işçi sınıfının isyanından doğmuş bir kavganın timsalidir. Patronlara ziyafet çekmez.]

Bir işçi cemiyeti mukadderatını fertlerin eline verirse, ergeç mevcudiyetini kaybeder. Sosyalist Fırkası'nda, amele birliklerinde bunun misali vardır. Bugün dahi, Türkiye amelesinin sınıf terbiyesi, içtimâî seviyesi bu tehlikeyi men' edecek dereceye gelmemiştir. Anketler tetkik edilirse, kısmen şuurlu addettiğimiz işçilerde bile fert peşinden gitmek temayülü olduğu görülür. İşçi cemiyetlerinde fertler ancak yekdiğerinin faaliyetini tamamlar. (13) İşçiye bir şey öğretmek, sınıf terbiyesi vermekten daha kolaydır. Sınıf terbiyesi ancak devamlı ve sistematik bir faaliyete bağlıdır. Sınıf terbiyesinin mektebi, işçi cemiyetleri ve işçi neşriyatıdır.

Sınıflar beynindeki hakiki münasebet, ancak mücadeledir. Birbiriyle karşılaşan iki sınıftan şuuru fazla olan diğerini sürükler... Türkiye işçi(sinin) şimdiye kadar gösterdiği sınıf hareketlerinden çıkan netice şudur: [İşçi sınıfının sınıf mücadelesi hakkında tenvire çok ihtiyacı var.]

Türkiye işçisinin bugünkü sınıfî vaziyeti şöyle hülâsa edilebilir: [İşçiler kendi sınıflarını arıyorlar. İşçi kendisine teveccüh etmiştir.] Bu vaziyet, pek

kısa bir işçi hareketi tarihine malik olan Türkiye için küçük görülmemelidir. Türkiye işçisi zihniyetini değiştiriyor. Sınıf olarak meydana çıkıyor. Bu devrelerde işçi zihnine karışacak sakîm fikirler yarın kitlevî hareketin önüne çıkan mâniler olur. Her işçi cemiyetinde fikrî müskirat müstahzaratı neşredenler (14) eksik olmaz. Bunlar yarının sınıf hareketine intikal etmesi muhtemel olan afyonlu zihniyetin menbaıdır, yalancı sosyalistleri doğururlar. Bunlara mâni olmak için işçinin hakiki mücadele yollarını ve sınıf mücadelesinin hakiki erkân-ı harplerini öğrenmesi lâzımdır. Sınıf hareketlerine şen'iyet vermenin çaresi, onu mücadelelerle ilândır.

(15) Emperyalizme Dair

[Emperyalizmin müstemleke siyasetine karşı cihanşümül ve ilk bir konferans]

Komünist Beynelmileli'nin 3. kongresinde Lenin demişti ki: "20. asrın iptidasından beri müstemlekâta ve nîm müstemlekâta mahsus(?) istikbal fikri doğmuştur." Milyonlarca halk arasında süratle dağılan bu akide-i siyasiye az zamanda emperyalizmi ortadan kaldırmağa muktedir bir hale gelecektir. Birkaç sene oluyor, büyük üstadımızın bu sözleri tahakkuk etmeğe başladı. Harb-i Umûmîden sonra başlayan istiklâl mücadeleleri yer yer çoğaldı. Irak'ta İngiliz hâkimiyetine karşı mücadele günbegün kendini göstermektedir. Rifistan'da ise senelerden beri Fransa ve İspanya'ya karşı şiddetle mücadele bu husustaki mücadele, ve muharebededir. Mısır, İngiliz emperyalizmine karşı çoktan ilân-ı isyan etmiş, için için mücadele şeraitini ihzar etmektedir. Hindistan'da İngiliz hâkimiyeti artık sarsılmış sayılır. Cava ve Sumatra emperyalizme (16) mezar kazmakla meşguldür. Çin'de bugün yıkılan emperyalizm sarayının enkazı üstünde istiklâl bayrağı dalgalanıyor. Trablusgarp, Tunus, Cezayir, Fas ve Suriye, Filistin vs., yamyamlara varıncaya kadar umum mil-el-i mazlumîn kat'i kararlarını vermişlerdir. Bu ilk beynel-mazlumîn konferansı, ihtiyar emperyalizmin kafasını ezecektir. Komünist Beynelmileli bütün dünya işçi ve köylüsünün pişdarı olarak bu muazzam ve kızıl inkılâb-ı umumîye doğru yürürken, emperyalizmin zulmü altında inleyen bilumum mazlum milletlere de kendi mücadele cephesinde yer vermiştir.

Bu fırsatı garîmet bilen mil-el-i mazlume tarihinde ilk defa olarak beynel-mil-el bir konferans muvacehesinde bulunuyorlar.

Öyle bir konferans ki, Çin 50 kişilik, Hindistan 20 kişilik birer heyet-i Murahhasa, başlarında memleketlerinin en benam zevatı olduğu halde iştirak etmiştir. Beynel-mazlumîn konferansı, bütün dünyanın emperyalizme karşı halâsı addolunuyor.

(17) Çekoslovakya ve Komünizm Davası

Avusturya-Macaristan imparatorluğunun parçalanmasıyla hasıl olan muhtelif milletlerden biri olan Çekoslovakya, Avusturya-Macaristan'ın sanayi ve ziraat nokta-i nazarından en müttekâmil bir yerini tevarüs etmiş, burjuva demokrasisinden de müstakil bir hükümet-i cumhuriye kurmuştu. Yüzbinlerce komünistin kanlı

mesâisi sayesinde istibdat tehlikesinden kurtulan bu memlekette derhal kuvvetli bir Komünist Partisi vücut buldu. O günden beri gerek Sosyal Demokratlar ve gerek Millî Sosyalistlerle, bu büyük küçük burjuva fırka ve bloklarıyla pek şiddetli mücadele safhaları geçirmektedir. Fi 12 Haziran sene 1926 tarihinde Prag (18) Meclisi gümrük tarifeleri meselesini müzakere esnasında komünist meb'usların şiddetli muhalefetleriyle başlayan şiddetli mücadele nihayet mukateleyi intaç ettiğinden, Çekoslovakya burjuva hükûmeti "Selâmet-i Cumhuriye" Kanunu namı altındaki burjuva nizam-ı içtimâisini muhafaza maksadıyla yapılmış kanunu tatbik ve dört komünist meb'usunun bir seneden üç seneye kadar hapis cezasıyla tecziye etmek teklifine karşı yüzbinlerce komünist ve amelenin şiddetli nümayişleri karşısında hükümetçe(?) meb'usların cezası iki üç aya indirilmiştir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV